

61

1150

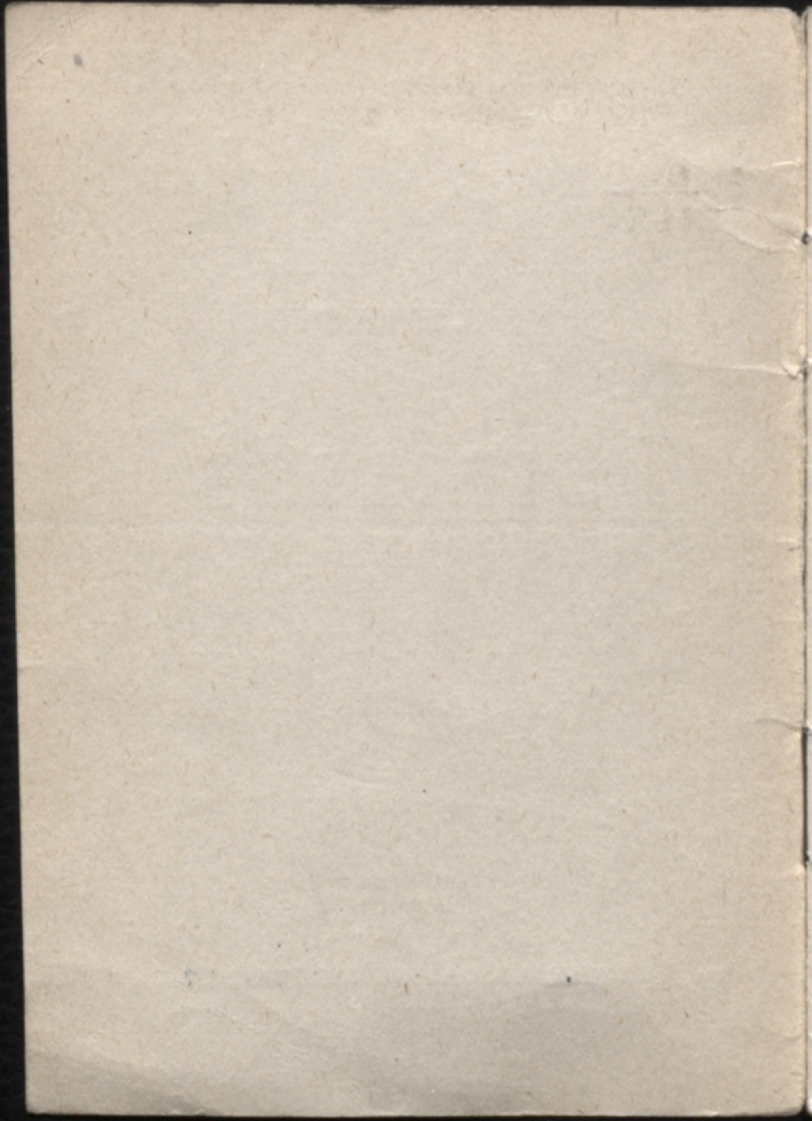
Lj 61
1150

VESELĪBAS
BIBLIOTEKA

N. SMELOVS

SIFILISS

LATVIJAS VALSTS IZDEVNIECĪBA

3

LATVIJAS PSR VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA
REPUBLIKANISKAIS SANITARĀS IZGLĪTĪBAS NAMS

61
1150

Prof. N. SMELOVS

22-2-20

SIFILISS

LATVIJAS VALSTS IZDEVNIECĪBA
RĪGĀ 1950

11

Проф. Н. Смелов
СИФИЛИС

616.5

На латышском языке

Part. 60

Latv. PSR Valsts Bibliotēka
Inv. *55-2-672*

221 0309068800

KAS IR SIFILISS UN KĀ AR TO SASLIMST

Sifiliss ir lipīga slimība. To izsauc mikrobs — bālā spirocheta. Ar sifilisu visbiežāk saslimst dzimumsakaru ceļā. Tāpēc to sauc par venerisku slimību (no vārda Venera — mīlestības dieve seniem romiešiem). Ja ar sifilisu saslimušais neārstējas vai slikti ārstējas, viņa organisms daudzu gadu laikā pamazām sabrūk. Tāpēc sifilisu sauc par chronisku slimību jeb, citiem vārdiem, par ilgstošu slimību.

Sifiliss var pielipt cilvēkam arī citādā ceļā, piemēram, ar skūpstu vai lietojot ar slimnieku kopīgus traukus, guļot ar slimnieku vienā gultā vai smēķējot cita iesāktu papirosu. Dažreiz saslimšana iespējama ar dažādiem darba rīkiem vai priekšmetiem, ko lietojuši sifilitiķi, dzerot ūdeni ar kopīgiem dzeramtraukiem pie ūdens tvertnēm dažādās sabiedriskās

vietās, stacijās un uz kuģiem. Tāpat kioskos slikti izmazgātas glāzes var izplatīt šo slimību. Agrākos laikos stiklu fabrikās slimie stikla pūtēji aplipināja savus darba biedrus ar sifilisu, lietojot kopīgas iemutes stikla pūšanai. Sifilisa pielipšana iespējama arī starp muzikantiem, lietojot kopīgus pūšamos instrumentus. Dažreiz jaunpiedzimušu bērnu nodod svešai sievietei barot ar krūti. Ja viņa slima, bet pati nezina par savu slimību, tā, barodama veselīgu zīdaini, aplipina to ar sifilisu. Var būt arī otrādi — slimis zīdains var pielaiest sifilisu veselai zīdītājai.

Pirms revolūcijas Krievijā grūtie sadzīves apstākļi sekmēja sifilisa izplatīšanos, tāpēc toreiz sifilisu sauca par sadzīves slimību. Tagad tādi pielipšanas gadījumi, kur vainojami primitīvi sadzīves apstākļi, sastopami reti.

Jāatgādina, ka slimas grūtnieces var pārnest sifilisu uz saviem pēcnācējiem. Sifiliss ir viens no galvenajiem bērnu invaliditātes cēloņiem.

SIFILISA PIRMĀ STADIJA. CIETAIS ŠANKRS

Tur, kur iekļuvusi bālā spirocheta, pēc apmēram 20—25 dienām rodas maza brūcīte, kas pēc neilga laika var pārvērsties mazā čūliņā. Šai čūliņai raksturīgas divas pazīmes: 1) aptaustot to, jūt, ka tās dibenā ir skrimslim līdzīgs sacietējums, 2) tā samērā maz sāpīga. Šo sifilitisko pirmčūliņu sauc par cieto šankru.

Sifilīsam pielīpot dzimumsakaru ceļā, cietais šankrs parādās uz dzimumorganiem. Sifilīsam pielīpot ar skūpstu vai lietojot ar slimības dīgļiem aptraipītus traukus, papirosus, cietais šankrs var parādīties uz lūpām, mēles vai rīklē. Sievietēm, kas baro slimus bērnus ar krūti, cietais šankrs var parādīties uz krūtīm. Izlaizot ar mēli savam biedram acī iekļuvušos gruzīšus, slimais ar siekalām var ienest acīs bālās spirochetas, un tad cietais šankrs var parādīties acī. Ne vienmēr sifilitiskā pirmbrūcīte parādās uz ārēji redzamām vietām. Dažreiz tā izveidojas tur, kur to grūti atrast. Tā, piemēram, sievietēm cietais šankrs dažreiz parādās dziļi dzimumorganos, dzemdes kaklā. Te to grūti atrast un

šādos gadījumos sifilisa sākumu var nepamanīt. Dažas dienas pēc pirmbrūcītes parādīšanās pietūkst tuvākie zemādas (limfatiskie) dziedzeri. Tie parasti ļoti cieti, bet maz sāpīgi, tā ka slimnieku maz traucē. Ja cietais šankrs atrodas uz dzimumorganiem, tad pietūkst cirkšņa dziedzeri; ja cietais šankrs mutē, tad palielinās dziedzeri, kas atrodas zem apakšžokļa.

OTRS SIFILISA PERIODS

Ja sifilisu nesāk ārstēt pašā sākumā, tad apmēram 2 mēnešus pēc saslimšanas sākas sifilisa otrs periods. Šai laikā slimniekam uz ādas parādās dažādi izsitumi: sīku sārtu plankumiņu (rozeolu), mezgliņveidīgu sacietējumu (papulu) vai pūžņainu pūslīšu veidā. Reizē ar izsitumiem, bet dažreiz arī bez tiem uz dzimumorganiem vai ap tūpli parādās sifilitiskas papulas, kas var palielināties un atmiekšķēties. Šais papulās atrod daudz bālo spirochetu. Sevišķi bīstami apkārtējiem ir tie cilvēki, kam sifilitiskie izsitumi parādās mutē. Šai periodā slimnieka balss var nedaudz vai pat pavisam aizsmakt. Mazliet vēlāk var izkrist mati no galvas, uzacīm un bārdas. Sifilisa otrs periods ilgst caurmērā 3 gadus. Šai laikā

slimniekiem, kas pareizi neārstējas, izsitumi vār vairākkārtīgi izzust un parādīties atkal no jauna. Dažreiz tie parādās arī pēc daudz ilgāka laika.

SIFILISA TREŠAIS PERIODS

Pēc 3—5 gadiem slimniekam, kas nav ārstējies vai tikai „apārstējies“, parādās sifilisa trešās stadijas pazīmes. Šai slimības periodā uz ādas, mutē, kaulos, muskuļos parādās dažāda lieluma mezgli — gummas, kas pa lielākai daļai pārvēršas seklākās vai dziļākās čūlās. Šīs čūlas nav tik lipīgas kā otra perioda izsitumi, tomēr tanīs atrodamas bālās spirochetas, tāpēc slimnieki ar gummozām parādībām var kļūt bīstami citiem, kam viņi tuvu pieskaras (piemēram, dzimumkopdzīvē, lietojot kopīgus traukus utt.). Gummozās čūlas dažreiz izsauc stipru kaulu sairšanu. Kad sairst deguna kauliņi, deguns iekrīt un kļūst sedlveidīgs, kas stipri izķēmo slimnieka seju. Ja tādi slimnieki sāk pareizi ārstēties, kaulu sairšana izbeidzas.

Padomju Savienībā tāda izkropļošana pareizas sifilisa ārstēšanas rezultātā kļūst reti sastopama.

Ja slimnieks neārstējas vai slikti ārstējas, sifiliss ne vien rada minētās parādības uz ādas, kaulos un mutē, bet skar arī iekšējos orgānus — aknas, sirdi, nieres, tāpat arī nervu sistēmu.

Ne vienmēr pie cilvēka, kas slimo ar sifilisu, var sastapt šīs raksturīgās slimības pazīmes. Dažreiz sifiliss ilgu laiku (vairākus gadus) neuzrāda nekādas slimības pazīmes.

Tādos gadījumos runā par apslēptu sifilisu.

IEDZIMTAIS SIFILISS

Sifilisu vecāki var pārnest uz bērniem. Kādu iespaidu atstāj vecāku sifiliss uz bērnu veselību, rāda sekojošais: pusei no visām ar sifilisu slimām grūtniecēm, kas nemaz nav ārstējušās vai tikai „apārstējušās“, grūtniecība beidzas vai nu ar vēliem abortiem (4.—6. grūtniecības mēnesī), vai ar priekšlaicīgām dzemdībām (7.—8. grūtniecības mēnesī), vai arī dzemdējot slimus bērnus.

Kādā ceļā sifiliss pāriet no vecākiem uz bērniem? Ir noskaidrots, ka tikai ar sifilisu slima māte var dzemdēt slimu bērnu.

Parasti vīrietis aplipina ar sifilisu sievieti, kas, savukārt, grūtniecības laikā slimību pārnes uz augli. Tas rāda, cik svarīgi laikus atrast slimību un pēc iespējas ātrāk sākt slimo sievieti ārstēt. Var arī būt gadījumi, kur mātei nav nekādu slimības pazīmju, kaut gan viņa slimo daudz gadu ar sifilisu, tomēr viņa dzemdē slimu bērnu ar ļoti lipīgiem sifilitiskiem izsitumiem. Nereti sieviete pirmo reizi par savu slimību uzzina tikai tad, kad dzemdējusi slimu bērnu. Sifilisu, ko bērns ieguvis mātes miesās, sauc par iedzimtu. Maziem bērniem, sevišķi jaunpiedzimušiem un zīdaiņiem pirmajos sešos mēnešos, dažreiz parādās lipīgi sifilitiski izsitumi. Iedzimtais sifiliss, atšķirībā no iegūtā, sākas bez cietā šankra. Slimība jau pašā sākumā skar dažādus bērna organus — aknas, liesu, kaulus, ādu u. c. Tādi bērni parasti ļoti nemierīgi, naktīs neguļ, viņiem bieži stipras iesnas un viņi nevar zīst krūti, dažreiz tam vēl pievienojas caureja. Daļa no viņiem piedzimst vāji, ar nepietiekošu svaru un drīz nomirst. Jāzina, ka laikā neārstēti bērni var aplipināt apkārtējos ar sifilisu; sevišķi bīstami tas ir bērnu kolek-

tivos. Bet, ja bērnu sāk ārstēt pašā sākumā, parādoties pirmajām slimības pazīmēm, tad, pirmkārt, viņu izglābj no grūtām slimīgām parādībām un, otrkārt, aizsarga apkārtējos no draudošas saslimšanas.

Pirmās slimības pazīmes dažiem bērniem neparādās tūlīt pēc piedzimšanas vai arī drīz pēc tās. Dažreiz bērns vairākus gadus liekas vesels, bet te bez kāda redzama iemesla saslimst viņa acis: tās kļūst sarkanas, asaro, redze kļūst vāja. Dažreiz bērns var kļūt kurls, pie kam kurlumam pievienojas trokšņi ausīs un galvas reiboņi. Dažreiz saslimst kauli, pa lielākai daļai stilbi. Bērni stipri cieš no kaulu sāpēm, sevišķi naktīs. Lielākiem bērniem, tāpat kā zīdaiņiem, var saslimt iekšējie organi un nervu sistēma.

SIFILISA DIAGNOZE (SASLIMŠANAS NOTEIKŠANA). VASERMAŅA REAKCIJA

Ne vienmēr var viegli noteikt, vai pieaugušais vai bērns slimo ar sifilisu. Tāpat pie visniecīgākajām aizdomām jāgriežas pie ārsta. Sevišķi tas nav jāaizmirst tiem vīriešiem un sievietēm, kam bijuši dzimumsakari ar maz pazīstamām perso-

nām. Tas arī stingri jāievēro visiem tiem, kas agrāk slimojuši ar sifilisu un nav ārstējušies vai tikai „apārstējušies“. Jāiegaumē arī visām mātēm, kas slimojušas ar sifilisu: ja viņas kāda iemesla dēļ griežas ar saviem bērniem pie ārsta, viņām jāpaziņo ārstam par savu slimību. Atklātā slimnieka atzīšanās atļaus ārstam savlaicīgi izdarīt nepieciešamo izmeklēšanu. Jau minēts, cik svarīgi atrast bālās spirochetas pirmbrūcēs. Tad ārsts var tūlīt uzstādīt pareizo diagnozi un īstā laikā sākt sasilumušo ārstēt. Pašam slimniekam nekad nevajag ārstēt aizdomīgas brūces, jo tāda ārstēšana tikai apgrūtina diagnozi.

Bez bakterioloģiskas izmeklēšanas ir vēl citas metodes, kas atļauj uzzināt, vai cilvēks slimo ar sifilisu. Liela nozīme ir asins izmeklēšanai — tā sauktajai Vasermaņa reakcijai un citām reakcijām. Ja ar šīs reakcijas palīdzību cilvēka asinīs atrod pārmaiņas, tad saka, ka šī reakcija pozitīva, to apzīmē ar krustiņiem. Ja pārmaiņas asinīs neatrod, tad saka, ka Vasermaņa reakcija negatīva. Grūtnieces dažreiz uzina par savu slimību tikai tad, kad kon-

sultacijā viņām izdara Vasermaņa reakciju.

Pareizi novērtēt kā pozitīvu, tā negatīvu reakciju ir diezgan sarežģīti. Tikai ārsts var dot norādījumu izdarīt Vasermaņa reakciju. Nepareizi rīkojas tie, kas nav griezušies vispirms pie ārsta, bet iet pārbaudīt savas asinis laboratorijā.

Tikai ārsts var pareizi novērtēt kā pozitīvu, tā negatīvu Vasermaņa reakciju! Vienīgi ārsts var noteikt, vai pozitīvā reakcija ir uzskatāma par sifilisa sekām vai ne! Tikai ārsts var pareizi novērtēt, kādi panākumi ir ārstēšanai un cik lielā mērā tā iespaido slimības gaitu un Vasermaņa reakcijas rezultātus. Bez asins izmeklēšanas ārsts dažreiz liek izmeklēt arī mugurkaula šķidrumu.

SIFILISA ĀRSTĒŠANA

Vai sifiliss izārstējams? Uz šo jautājumu modernā medicīna atbild: jā, sifiliss izārstējams! Diemžēl, jāsaprot, ka daļa iedzīvotāju vēl līdz šim pavisam nepamatoti domā, ka sifiliss nav izārstējams. Tāpēc gadās cilvēki, lai gan ļoti reti, kas, neticēdami iespējai izārstēties, vai nu nemaz

neārstējas, vai ārstējas slikti. Daži slimnieki izbeidz ārstēties, tikko izzūd slimības parādības. Jāsaka, ka tādi cilvēki nerīkojas pareizi, jo tieši viņiem vēlāk var attīstīties dažādas smagas slimīgas parādības, sevišķi nervu sistemā. Sifiliss ir izārstējams, ja slimnieks laikus dosies pie ārsta un kārtīgi ārstēties, izpildot visus ārsta norādījumus. Jo agrāk slimnieks sāk ārstēties, jo ātrāk viņš izveseļojas! Visātrāk izārstējas tie, kas griezušies pie ārsta pašā slimības sākumā. Slimības vēlās stadijas, piemēram, gummozais sifiliss, nervu sistēmas saslimšana, prasa izārstēšanai vairāk laika. Tomēr arī šīs vēlās slimības stadijas, regulāri ārstējoties, pa lielākai daļai izārstējamas. Ārstēšanai tagad lieto dažādas zāles: novarsenolu un miarsenolu (padomju salvarsana preparātu), dzīvsudrabu, bismutu (bijochinolu) un jodu (jodkaliju). Daļu šo preparātu (novarsenolu) ievada tieši asinīs intravenozu iešļircinājumu veidā, citas zāles (bismutu un dzīvsudrabu) parasti iešļircina gurna muskulī; dzīvsudrabu pielieto arī kā ziedi, ko ierīvē ādā; dažas zāles (joda preparātus) slimnieki lieto iekšķīgi. Parasti ārstēšanu izdara „kursu“ veidā,

tas ir, slimniekam $1\frac{1}{2}$ —2 mēnešu laikā ievada dažas no minētajām zālēm. Šo zāļu devas un to ievadišanas laiku ārsts noteic individuali katram slimniekam. Pēc kursa beigšanas ārsts noteic pārtraukumu, pēc kura seko jauns ārstēšanas kurss. Cik tādu kursu katram vajadzīgs un cik ilgam jābūt pārtraukumam starp tiem, ārsts nosaka atkarībā no tā, kurā sifilisa periodā slimnieks sācis ārstēties, kāds ir slimnieka vispārējais organisma stāvoklis un cik labi viņš panes noteiktās zāles. Ir zināms, ka, piemēram, mazi bērni zīdaiņa vecumā sifilisa ārstēšanu panes labāk nekā pieaugušie. Daži vecāki baidās ārstēt savus bērnus, domādami, ka tas var kaitēt viņu organismam. Mātes dažreiz protestē pret to, ka bērniem iešļircina zāles, nezinādamas, ka taisni bērni, sevišķi zīdaiņi, panes to labi bez kādām komplikacijām. Vecākiem jāzina, ka, jo agrāk un pareizāk bērnus sāk ārstēt, jo lielākas izredzes viņiem kļūt veseliem un jo īsākā laikā viņi izveselosies. Bērniem, tāpat kā pieaugušiem, jāārstējas, izpildot visus ārsta norādījumus. Dažreiz jāārstējas bērniem, kuriem nav slimības pazīmju, bet kuru mātes nav ārstējušas vai tikai „apārstējušas“. Tādu

bērnu ārstēšanu sauc par profilaktisku, to dara, lai aizsargātu bērnu no saslimšanas.

Slimniekam jāpastāsta ārstam, kā viņš panes sifilisa ārstēšanu, sevišķi novarsenola iešļircinājumus. Ja slimnieks slikti panesis novarsenola iešļircinājumu, tad atkārtota iešļircināšana var radīt smagas komplikācijas, kuru dēļ ārstēšana uz ilgu laiku jāpārtrauc. Ilgs ārstēšanas pārtraukums savukārt attālina izveseļošanās brīdi. Daži slimnieki domā, ka ātrāk izveseļosies, ja vairāk zāļu ievadīs viņu organismā. Tāpēc viņi dažreiz vienlaicīgi ārstējas pie diviem ārstiem, dabūdami tādā kārtā divkārtas zāļu devas. Tādiem slimniekiem jāzina, ka viņi paši apdraud savu dzīvību ar iespējamām smagām komplikācijām.

Pareiza ārstēšana stiprā mērā atkarīga no paša slimnieka izturēšanās. Slimnieki nedrīkst lietot nekādus alkoholiskus dzērienus. Pēc iespējas mazāk jāsmēķē, tabaka kairina mutes gļotādu, tādēļ vājāk dzīst sifilitiskas brūces mutes dobumā. Bez tam tabakas un sevišķi alkohola lietošana sekmē nervu sistēmas, aknu, sirds un asinsvadu saslimšanu ar sifilisu. Noteikti jāseko ķermeņa tīrībai, jātīra zobi. Mutes dobumam jābūt tīram, lai nesa-

slimtu smaganas. Tādā gadījumā slimniekam būs jāpārtrauc dzīvsudraba vai bismuta iešļircinājumi, un tad tiek traucēta pareiza ārstēšanās gaita.

SIFILIS UN LAULĪBA

Bieži saslimušie ar sifilisu griežas pie ārsta ar jautājumu, vai viņiem drīkst būt dzimumsakari, vai viņi var doties laulībā. Daži slimnieki domā, it kā saslimušais ar sifilisu nekad nedrīkst precēties, ka viņam nedrīkst būt dzimumsakaru. Tas nav pareizi! Cilvēkam, kas slimojis ar sifilisu, pareizi ārstējies un izvesēojies, ir tiesības uz laulību un dzimumdzīvi. Bet to viņš drīkst darīt tikai ar ārsta atļauju pēc pilnīgas izārstēšanās. Gadās arī tādi slimnieki, kas sevi uzskata par veseliem pēc tam, kad viņiem izzudušas ārējās sifilisa pazīmes. Bez ārsta atļaujas, pat neskatoties uz viņa aizliegumu, viņi uzsāk dzimumsakarus ar veseliem cilvēkiem, apdraudot inficēt ar sifilisu arī viņus. Tādiem cilvēkiem jāzina, ka KPFSR kriminālkodekā ir īpaši panti — 150 un 150-a, kuros teikts, ka pielaist sifilisu citam cilvēkam ir noziegums, ko soda ar spaidu darbiem uz

sešiem mēnešiem vai brīvības zaudēšanu līdz 3 gadiem. Mūsu likums prasa no cilvēkiem, kas dodas laulībā, paziņot viens otram par savu veselības stāvokli. Daži domā, ka atturība no dzimumdzīves ir veselībai kaitīga. Tas nav pareizi! Atturība dzimumdzīvē nemaz nekaitē organismam. Tā ir nepieciešama visiem, kas slimo ar sifilisu.

ORGANIZATORISKIE PASĀKUMI CĪŅĀ PRET SIFILISU

VENEROLOĢISKIE DISPANSERI

Sifiliss pieder pie sociāli bīstamām slimībām. Šo slimību samērā viegli pārnes uz veseliem cilvēkiem, tāpēc tā var ātri izplatīties kā starp pieaugušiem, tā starp bērniem. Lielas briesmas sifiliss nes sabiedrībai arī tāpēc, ka vecāki to var pārnest uz saviem pēcnācējiem.

Slimnieki, kās neārstējas vai slikti ārstējas, var kļūt par invalidiem. Cīņa pret sifilisu pie mums Padomju Savienībā pastāv ne vien katra atsevišķa slimnieka ārstēšanā, bet arī plašos organizatoriskos pasākumos, ko veic medicīniskie darbinieki kopīgi ar sabiedrības pārstāvjiem.

Galvenie cēloņi, kas sekmē venerisko slimību un sevišķi sifilisa izplatīšanos, pie mums iznīcināti. Pie mums nav sieviešu — bezdarbnieču. Valsts aizsarga mātes un bērna intereses. Sieviete Padomju Savienībā materiāli nodrošināta. Viss tas sekmēja prostitūcijas iznīcināšanu, un līdz ar to tika novērsts viens no galveniem sifilisa izplatīšanās cēloņiem. Līdztekus ekonomiskai labklājībai mūsu zemē paaugstinājies iedzīvotāju kultūras līmenis kā pilsētās, tā uz laukiem. Plaši organizētais sanitarās izglītības darbs iedzīvotājus iepazīstina ar venerisko slimību izplatīšanās cēloņiem. Viss tas samazina saslimšanu ar sifilisu. Sifilisa pielipšanas gadījumi, kur vainojami slikti sadzīves apstākļi, kļuvuši pie mums par lielu retumu. Bērnu sifiliss sastopams pavisam reti. Saslimšana ar sifilisu pie mums stipri samazinājusies arī plašas kvalificētas bezmaksas ārstnieciskas palīdzības rezultātā, ko iedzīvotājiem sniedz dažādās valsts ārstniecības iestādēs un specialos veneroloģiskos dispanseros.

Veneroloģiskie kabineti, dispanseri, slimnīcas izmeklē un ārstē slimniekus, lietojot jaunākos medicīnas sasniegumus.

Reizē ar ārstēšanu šīs iestādes dara lielu profilaktisku darbu. Liela nozīme šai darbā — atrast slimības izplatīšanās avotu. Katram apzinīgam slimniekam jāuzdod tas cilvēks, no kā viņš saslimis. Ja viņš neuzrāda ārstiem saslimšanas avotu, tad cilvēks, no kā viņš saslimis, var pielaist sifilisu arī citiem. Slimnieki nereti atsakās uzdot to personu, no kā viņi saslimuši, baidīdamies, ka tādā kārtā citi varēs uzzināt par viņa slimību. Te jāuzsver, ka dispansers jo rūpīgi glabā šo slimnieku „noslēpumu“. Neviens, pat slimnieka tuvinieks, nevar dabūt nekādu izziņu bez paša slimnieka piekrišanas, bet nekādā gadījumā pret slimnieku gribu. Slimnieki dažreiz negrib nosaukt vainīgo, kaunēdamies vai negribēdami radīt nepatikšanas tiem, ar ko viņi bijuši tuvās attiecībās. Bet šai laikā cilvēki, kuru vainas dēļ citi saslimuši, neārstējas, paši nezinādami, ka viņi slimi. Dispansers, uzzinājis viņu vārdus, uzaicina viņus ārstēties.

Veneroloģiskie dispanseri, grūtnieču un bērnu konsultācijas veic lielu darbu iedzimtā sifilisa profilaktikā (novēršanā). Konsultacijās grūtniecēm izmeklē asinis pēc Vasermaņa reakcijas. Šī izmeklēšana

jāizdara pašā grūtniecības sākumā, lai grūtnieci varētu īstā laikā sākt ārstēt, ja viņai atrastu sifilisu. Dispansers izmeklē visus slimnieka ģimenes locekļus. Dispansers gādā, lai slimnieks regulāri ārstētos. Daži slimnieki laika trūkuma dēļ, citi nevēribas dēļ neievēro ārstēšanās kursa termiņus, ko ārsts viņiem norāda. Dispansers tad atgādina viņiem turpināt ārstēšanos.

Reti gadās slimnieki, kas atsakās no ārstēšanās vai ļoti slikti ārstējas. Tādus slimniekus dispansers var piespiest ārstēties (VCIK 1927. g. rīkojums). Veneroloģiskie dispanseri veic lielu sanitārās izglītības darbu iedzīvotāju vidū.

SIFILISA PROFILAKSE (AIZSARGLĪDZEKĻI PRET SIFILISU)

Lielās pilsētās pie dispanseriem ir personīgās profilakses punkti, ko citādi sauc par ātrās pretsifilisa palīdzības punktiem. Cilvēki, kam bijuši dzimumsakari ar nepazīstamām vai maz pazīstamām personām, var griezties profilakses punktos, kur viņiem sniedz attiecīgo palīdzību. Jāzina, ka katra profilakse ir jo sekmīgāka,

jo ātrāk pēc dzimumsatiksmes griežas šai profilakses punktā; labākie rezultāti dabūti, ja tur griežas pirmajā stundā.

Visvienkāršākie profilakses paņēmieni, ko var ieteikt, ir šādi: 1) lietot prezervatīvu (kondomu), 2) apmazgāt ārējos dzimumorgānus ar ūdeni un ziepēm tūlīt pēc dzimumsatiksmes, 3) ierīvēt ārējos dzimumorgānus ar dažādām ziedēm, galvenā kārtā dzīvsudraba ziedi; 4) sievietēm — skalot maksti ar dezinficējošiem šķīdumiem (piemēram, ar manganpārskābē kalija šķīdumu).

Taču ne vienmēr šie līdzekļi aizsarga no pielipšanas. Galvenais — atturēties no gadījuma rakstura dzimumsatiksmes.

SATURS

Kas ir sifiliss un kā ar to saslimst	3
Sifilisa pirmā stadija. Cietais šankrs	5
Otrs sifilisa periods	6
Sifilisa trešais periods	7
Iedzimtais sifiliss	8
Sifilisa diagnoze (saslimšanas noteikšana). Vāsermaņa reakcija	10
Sifilisa ārstēšana	12
Sifiliss un laulība	16
Organizatoriskie pasākumi cīņā pret sifilisu	17
Venerologiskie dispanseri	17
Sifilisa profilakse (aizsarglīdzekļi pret sifilisu)	20

Redaktore B. Rukšāne
Techn. redaktors A. Balgalvis
Korektori R. Bakša, M. Ozola

Nodota salikšanai 1950. 10. aprīlī
Parakstīta iespēšanai 1950. g. 17. maijā
Papīra formāts 61×86 ¹/₁₆ 0,375 papīra loksnes
0,712 iespiedloksnes. Metiens 5000 eks.
0,623 izdevn. loksnes.
JT 12399. Izdev. № 3508-MP 59/50. Pasūt. № 739
Iespēsta LPRRT 5. tipografijā, Rīgā, 17. jūnija lauk. 1.
Maksā 20 kap.

ЛАТГОСИЗДАТ — РИГА
Отпечатано в типографии ЛРТПП № 5.
Рига, пл. 17 июня 1.

LETTERS

TO THE HONORABLE SECRETARY OF THE
NAVY
WASHINGTON, D. C.
DEAR SIR:
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst. in relation to the above matter.
I am sorry to hear that you are unable to attend to the matter at present, but I will endeavor to do all in my power to expedite the same.
Very respectfully,
J. M. [Name]

AMY - BARCOOTAN
OF THE [Name]
[Address]

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309068800

VESELĪBAS BIBLIOTEKA

Iznākušas

- Altsūlers S.* Zem burvju stikla
Digins S. Ūdens malks
Dobrochotovs A. Pārrunas par bērnu lipīgām slimībām
Prof. Duļickis S. Kā pasargāt bērnu no dispepsijas un
 dzīvēterijas
Prof. Kerčejevs G. Aktivā atpūta
Rakovska N. Brīnišķīgā ābece
Altsūlers S. Indīgā nūjiņa
Dr. Bergmans G. Venerisko slimību apkaršanas sa-
 biedriskā nozīme
Bijibins A. un Charitanovičs Ed. Plankumainā nāve
Prof. Davidenkovs S. Nervozitate un kā no tās izsar-
 gāties
Ignatjeva N. Savaldītie mikrobi
Kabanovs A. Stāsti par cilvēka ķermeni I
Kabanovs A. Stāsti par cilvēka ķermeni II
Prof. Kasils G. Barjeras organismā
Prof. Švaremanis J. Sievietes higiēna
Obidjonovs V. Modernā zinātne par dzīvību un nāvi
Simsons T. Kā cīnīties pret bērnu nervozitāti
Sirkins A. Ciņa par ilggadību
Vasiņova A. un Sichovalova N. Galvenie tārpi, para-
 zīti, kas dzīvo cilvēka organismā, un ciņa ar tiem
Chocjanovs L. Pusaudžu darba higiēna ražošanas pro-
 cesā
 Kā izsargāties no saslimšanas ar cērmēm
Chocjanovs L. Arodskolu un FRA skolu audzēk^u trau-
 matisms
Poļakovs V. Kas jāzīn par trakuma sērgu
Veiss S. Gripa maziem bērniem
Aksarina N. u. c. Mazbērnu novietne kolchozā
Gļebovs A. Sargiet acis darbā

Maksa 20 kap.

14. Juli 1950